

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2025 [NEW COURSE]

SAN P8 Kalidaskrut - Kumar sambhav Sarg-5(Elective-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- (૧) અપિ ક્રિયાર્થ સુલભં સમિક્તુશં જલાન્યપિ સ્નાનવિધિક્ષમાણિ તે।
અપિ સ્વશક્ત્યા તપસિ પ્રવર્તસે શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્॥
 - (૨) તં વીક્ષ્ય વેપથુમતી સરસાઙ્ગયષ્ટિ –
આપ નિર્ક્ષેપણાય પદમુદ્તમુદ્ધ ધૃ હન્તી।
માર્ગાચલવ્યતિકરાકુ લિતેવ સિન્ધુઃ
શૈલાધિરાજતનયા ન યયૌ ન તસ્થૌ॥
 - (૩) વિકીર્ણસપ્તર્ષિબલિપ્રહાસિભિસ્તથા ન ગાઙ્ગૈઃ સલિલૈર્દિવશ્ચ્યુતૈઃ।
યથા ત્વદીયૈશ્ચરિતૈરનાવિલૈર્મહીધરઃ પાવિત ઇષ સાન્વયઃ॥
 - (૪) મૃણાલિકાપેલવમેવાદિભિર્વ્રતૈઃ સ્વમઙ્ગં ગ્લપયન્ત્યર્હર્નિશમ્।
તપઃ શરૈરિઃ કઠિનૈરુપાર્જિતં તપસ્વિનાં દરમૂ ધશ્વકાર સા ॥ ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈ બે પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૦૬)
- (૧) ન કમવૃત્તિર્વચનીયમીક્ષતે ।
 - (૨) શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્।
 - (૩) અવપ્યાતે વા કથમન્યથા દ્વયં તથાવિધં પ્રેમ પતિશ્ચ તાદૃશઃ।
 - (૪) તપઃ સાધનમેતયા વપુઃ।
- પ્રશ્ન-૨ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપીને કુમારસંભવનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ કુમારસંભવ મહાકાવ્યની આધાર સામગ્રી જણાવીને તેમાં કવિએ કરેલાં પરિવર્તનો જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩ મહાકવિ કાલિદાસનો જીવનનો પરિચય આપીને તેઓના સમય અને કવન વિશે ચર્ચા કરો.. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કુમારસંભવ મહાકાવ્યના આધારે મહાકવિ કાલિદાસની કાવ્યશૈલી પર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૪ મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિત કુમારસંભવના સર્ગ-૫નું કથા-વસ્તુ લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ કુમારસંભવ મહાકાવ્યને આધારે મહાકવિ કાલિદાસ કાલીન સામાજિક વ્યવસ્થાનું આલેખન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- 1) “કુમારસંભવ” નામકરણ.
 - 2) કાલિદાસનો ઉપમા પ્રયોગ.
 - 3) પાર્વતીની તપશ્ચર્યા.
 - 4) કુમારસંભવને આધારે શિવનું પાત્રાલેખન.
